

Benim Adım
Gazi Mustafa Kemal Atatürk

1

GÜNEŞ UFUKTAN ŞİMDİ DOĞAR

GÜNEŞ UFUKTAN ŞİMDİ DOĞAR

1881

Yıl çok eski zamanlar. Selanik şehrinin Kasımiye Mahallesi'nde pembe boyalı iki katlı bir evde büyük bir telaş yaşanıyor. İkinci katın merdivenlerini çıktıktan sonra hemen sağda kalan odaya kadınlar girip girip çıkıyorlar. Bir saate yakındır Ebe'den ses çıkmıyordu. Herkes meraklı bir bekleyiş içindeydi. Sonunda, Hatice Ebe'nin sesi duyuldu:

—Müjde! Nur topu gibi bir oğlan oldu. Annesi de bebek de çok iyi.

İki katlı bu konakta, bir bebek masmavi gözlerini dünyaya açıyor. Bebeğini kucağına alan annesi, daha önce ölen üç çocuğundan sonra bu deniz gözlü bebeğe doyasıya bakıyor.

Yan odada saatlerdir telaşla bekleyen Ali Rıza Efendi de bu deniz gözlü bebeğe doyasıya bakıyor. Bu deniz gözlü bebek, konaktaki herkesi büyük sevince boğuyor. Konağa bir ışık yayılıyor. Besmeleyle adı konuyor, besmeleyle kundak yapılıyor.

Zübeyde Hanım'ın ve Ali Rıza Bey'in evini neşelendiren bu bebek kim mi? Benim, ben Mustafa. Babam beni kucağına alarak kıbleye dönmüş ve önce kulağıma ezan okumuş:

—Allahü Ekber, Allahü Ekber...

Sonra da adımı üç kere kulağıma fısıldamış ve başucuma bir kılıç asmış.

Adımın Mustafa olmasını da babam istemiş. Aslında annemin de kalbinden geçen isim Mustafa'ymış. Mustafa, babamın küçük yaşta ölen amcasının adıymış. Daha sonraları dadımın anlattığına göre:

“Dedem, küçük kardeşi Mustafa'yı yere düşürünce Mustafa ağlamaya başlamış. Kafasından kanlar akıyormuş. O zamanlar çok fazla doktor bulunmadığından, mahalledeki yaşlı kadınlar çocuğun kanamasını durdurmuşlar. Fakat birkaç gün sonra Mustafa ölmüş.”

Dedem, hayatı boyunca hep vicdan azabı duymuş. Yıllar geçmiş ama bu acı hiç geçmemiş. Babam da dedemin içinde kapanmaz bir yara olan kardeşinin adı, ben de yaşasın istemiş.

Babam gümrükte memur olarak çalışıyordu. Bu yüzden çoğu zaman evden uzakta oluyordu. Evde ise yalnız kalmayalım diye, anneme yardım eden, Üftade Kalfa vardı. Üftade Kalfa Sudanlı, siyahî bir kadındı ve çok iyi biriydi.

Benden birkaç yaş küçük bir yeğeni vardı. Adı Halit idi. Biz, Halit ile birlikte büyüdük. Evimizin bahçesinde koşturur oynardık.

Okul çağıım geldiğinde annem ve babam arasında tartışmalar başladı. Annem dualarla mahalle mektebine yazılmamı istedi. Babam ise daha modern olan Şemsi Efendi Mektebine gitmemi istiyordu. Babam:

— Mustafa; bilim öğrensin, fen öğrensin, diyordu.

Annem:

— Hayır! Dinini öğrensin, hoca olsun. Öldüğümüzde arkamızdan Kur'an okusun, diyordu.

— İyi de Şemsi Efendi Mektebinde de Kur'an öğrenecek. Ama bununla birlikte bilim de fen de öğrenecek. Yurduna faydalı bir memur olacak.

Uzun süren tartışmalardan sonra annemin istediği oldu. Beni, mahallemizdeki Fatma Hatun Mektebine gönderdiler. Benimle birlikte Halit de aynı okula başladı.

Dünyalar annemin olmuştu. Hazırlıklar yapıldı. Kadifeden bir cüz kesesi, şalvarım, kuşağım, beyaz gömleğim... Bir de oturmak için kalfanın diktiği minder. Herkes çok mutlu çok da heyecanlıydı. Babam hariç. Babam mahalle mektebine yazıldığım için çok üzgündü. Sonunda beklenen gün geldi. Aşağıda beni bekleyen “Âmin alayı” ile birlikte kalfam, Halit, babam ve arkadaşlarım dualar, ilahiler okuyarak sokak sokak dolaştık. Okulun önüne gelince de kurban kesildi. Fatma Hatun Mektebine başlamıştım.

Bu mektepte sıra ve masalar yoktu. Yerde dizlerimizin üzerinde oturuyorduk. Bu yüzden dizlerim acıyordu. Sürekli üzerine oturduğum ayağımı değiştirerek dinlendiriyordum. Bir gün canım çok acıdığından biraz ayağa kalktım. Öğretmenim bağırdı:

— Otur bakayım yerine.

Ben de:

— Dizlerim çok acıdı efendim, dedim.

Hoca:

— Sana otur demedim mi, diye kükredi.

Ben de tekrar ettim:

— Dizlerim çok acıdı. Biraz ayakta dursam iyi olur.

Sonra birkaç arkadaşım daha ayağa kalktı, “Bizim de dizimiz çok acıdı.” diye.

Hep birlikte ayaklanınca, hoca da in-
dından vazgeçti. Hem bunda kızacak ne
var? Bana söyler misiniz, bir yeriniz acıdı-
ğında, acısını geçirmek için siz de elinizden
geleni yapmaz mısınız? Ya da bir insanın
acı çektiğini görseniz, kural falan dinleme-
yip ona yardım etmez misiniz? Ben ederim.
Eminim siz de edersiniz. İnsanları, tüm can-
lıları sevmenin, hoşgörünün, yüce bir duygu
olduğunu zeki insanlar bilirler. Hocamızın da
okulda öğrettiği her şey sevmek üzeriney-
di oysa... Dinimiz sevmek üzerine... Pey-
gamberimizi sevmek, Yaradan'ı sevmek,
Yaradan'ın yarattığını sevmek...

Nuri, Salih, Ali ve ben okul çıkışında yol boyunca okulda öğrendiğimiz ilahileri söyleyerek eve gidiyorduk.

Eve girdiğim andan itibaren evde bir koşuşturmaca başlıyordu. Makbuş, gün boyunca beni özlediğinden, sataşıp duruyordu. Çantamı alırdı, cüzümü kaçırdı. Aşağıdan yukarıya peşinden koşturur dururdum. Köşeye sıkışınca da o minik kollarıyla çantama sıkıca sarılır, “Gel al” der, bir yandan da kıkır kıkır gülerdi. Ondan büyük olduğum için canını acıtmayayım diye dikkatli davranırdım. Çantamı, cüzü aldıktan sonra da:

— Mustafa ağabey “aşık” oynayalım mı, diye sorardı.

— Okulda gördüklerimi iyice okuyup öğreneyim sonra oynayalım, derdim.

Yemeğimizi yedikten sonra yanımda rahlenin önüne oturur, ellerini de minik dizlerinin üzerine koyup, ders çalışmamın bitmesini beklerdi.

Arkadaşlarımla oyun oynamak için dışarı çıktığımda hemen Makbuş'un suratı ası-lırdı. Ama Makbuş'a söz vermişsem önce Makbuş ile oynar sonra aşağıya inerdim. Benim için söz vermek önemlidir. Yapama-yacağım bir iş için söz vermem. Eğer söz vermişsem de o işi mutlaka yaparım. Hem de yapmış olmak için değil, en güzel şekilde özenerek yaparım.

Bu sabah yine şalvarımı beyaz gömle-ğimi giydim, yün kuşağımı sardım ve başı-ma da sarığımı oturtup, kahvaltımı yaptıktan sonra arkadaşlarımla okuluma gittim.

Okula başlayalı henüz birkaç hafta oldu. Arkadaşlarımla birlikte bahçede oyun oynuyorduk. Sonra aklımıza güreş yapmak geldi. Arkadaşım ve ben güreşe tutuşmuş-tuk. Bizi izleyenler de çok heyecanlıydılar. Birden gürleyen sesiyle hocamızın sesi-ni duyduk. Yanımıza geldi ve kulaklarımızı çekti. O sırada tüm cesaretimi toplayıp:

—Sizin kimseyi dövmeğe hakkınız yok. Anlatmak istediklerinizi dayak atarak öğretemezsiniz, dedim.

Hoca, öfkeyle:

—Sen bana karşı mı geliyorsun? Öğretmenin vurduğu yerde gül biter, dedi.

Oldum olası bu gibi sözleri sevmem. Zeki insanlar, düşüncelerini dayak atarak değil, konuşarak anlatabileceklerini bilirler.

Akşam eve gittiğimde olanları anneme ve babama anlattım. Babam “Ben sana söylemiştim.” der gibi anneme baktı.

Annem:

—Henüz Kur'an öğrenmedi. Şimdi okuldan alamayız.

Babam:

—Mustafa her şeyi biliyor Zübeyde, o zeki bir çocuk. Öğretilen her şeyi hemen kavramış. Dün tek tek okuttum. Mustafa, rahleyi al gel oğlum!

Rahleyi aldım, babam ve annemin yanına gittim. Bu babamın istediği fırsattı. Babam ve annem ne sorduysa okudum.

Babam beni mahalle mektebinden alıp Şemsi Efendi Okuluna yazdırdı. Bir daha da o okula gitmedim.

Şemsi Efendi Okulu, modern eğitim veren bir okuldu. Öğretmenimiz bizi dinler, fikirlerimize değer verirdi. Bu okulda her gün hayret edeceğim yeni şeyler öğreniyordum. Hiç durmaksızın sorduğum sorularla da bilgime bilgi katıyordum. Şemsi Efendi Okulunda kendimi bulmuştum. Fakat Halit'in annesi mahalle mektebinde kalmasını istediği için Halit gelmedi. Babam, beni Şemsi Efendi Okuluna gönderdikten sonra, çok mutlu olmuştu.

Her sabah babamla birlikte okula gidiyorduk. Sonra da babam yeni açtığı kereste dükkânına gidiyordu. Babam “Memuriyetten aldığım para yetmiyor.” diyerek emekli olmuş Selanik'te bir kereste dükkânı açmıştı.

Aslında memuriyetten aldığı para sorun değildi. Annemle konuşurlarken duyuyordum. “Ben, yalanı, hileyi sevmem. Bu durumu daha fazla devam ettiremeyeceğim.” demişti.

Birkaç ay sonra da kereste ticareti ile uğraşmaya başladı. İşler daha iyi gidiyordu. Ben de okuldan çıktıktan sonra, babamın yanına uğrayıp yardım ediyordum.

Bugün annemle, ebem Hatice nineye gidiyoruz. Annem de ben de Hatice nineyi ziyaret etmeyi çok severiz. Öyle güzel öyküler anlatırdı ki siz bunları uydurma zannedersiniz. Fakat anlattıkları Kırım'dan, Türkistan'dan zorla göç ettirilen atalarının gerçek hikâyeleridir. Hepsi ayrı bir masal tadındadır. Anlatır anlatır, sonra da beni iki yanağımdan öper ve:

—Öpmeye kıyamıyor insan, ne uslu ne akıllı bir çocuk bu... Allah bu yavrulara acısın, bizler gibi düşman zoruyla yurtlarından çıkarılmasınlar. Bizim gibi sefalet yaşamamasınlar, derdi.

İşte bugün de annemle Hatice nineye giderken kuş satan, yaşlı bir adam gördük. Kuşlar dörder beşer bir kafesin içine hapsedilmişlerdi. Onların mutsuz oldukları her hallerinden belliydi. Elimde biraz param vardı. Annemden, biraz daha para istedim. Sonra yaşlı amcanın yanına gidip sıkı bir pazarlık yaptım. Kuşlardan beş tanesini satın almıştım. Kuşları alıp annemin yanına gittiğimde:

—Ne yapacaksın o kuşları Mustafa? Şimdi misafirliğe gidiyoruz. Yanımızda kafes de yok ki, dedi.

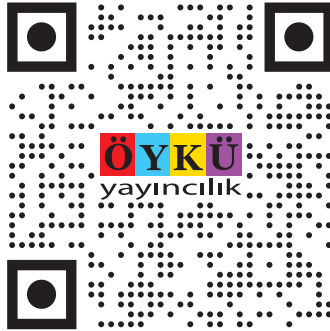
—Anne, kuşları kafese kapatmak için satın almadım. Baksana, ne kadar mutsuzlar. Onları gökyüzüne salıvereceğim.

Kuşları bir bir elimden bıraktığımda biraz uçup yakındaki ağacın dallarına konular. Sonra da tek tek gökyüzünde mutlulukla süzülüp, gözden kayboldular.

Bence hiçbir canlının özgürlüğü kısıtlanmamalıydı. Hiçbir canlı tutsak edilemezdi. Annem gururla bana baktı:

Hikâyenin tamamı 64 sayfadır.
Öykünün devamını merak mı ettin?
Seçkin Kitapçılardan Temin edebilirsin.

İyi ki Öykülerim Var...

www.oykuyayincilik.com • www.oykuekitap.com